รูปแบบการบริหารการพัฒนาความเอื้ออาทรและความสมานฉันท์ของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษา กรุงเทพมหานคร

วันที่รับบทความ	18/06/2564
วันแก้ไขบทความ	02/08/2564
วันตอบรับบทความ	09/08/2564

กรทิพย์ รัตนภุมมะ[1] โกศล มีคุณ[2]
นรา สมประสงค์[3] ธารินทร์ รสานนท์[4]

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุของความเอื้ออาทรและความสมานฉันท์ของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษา กรุงเทพมหานคร และสร้างรูปแบบการบริหารการพัฒนาความเอื้ออาทรและความสมานฉันท์ของนิสิตนักศึกษากลุ่มดังกล่าว วิธีการวิจัย คือ วิธีเชิงปริมาณเสริมด้วยวิธีเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 505 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบวัดมาตรประมาณรวมค่าจำนวน 12 แบบวัด มีค่าความเที่ยง (a) ตั้งแต่ .532 ถึง .884 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบสมมติฐาน ได้แก่ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ และการวิเคราะห์เส้นทางอิทธิพล ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวแปรปัจจัยเชิงสาเหตุ 3 กลุ่มรวม 12 ตัวแปร ร่วมกันอธิบายจิตลักษณะเอื้ออาทรและสมานฉันท์ของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษา กรุงเทพมหานครได้ร้อยละ 40.9 ในขณะที่กลุ่มตัวแปรดังกล่าวร่วมกันอธิบายพฤติกรรมเอื้ออาทร และสมานฉันท์ของนิสิตนักศึกษาได้ร้อยละ 50.4 รูปแบบการบริหารการพัฒนาความเอื้ออาทรและความสมานฉันท์ของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษา กรุงเทพมหานครที่ได้สร้างขึ้นจากการศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุเสริมด้วยข้อเสนอจากผู้เชี่ยวชาญผ่านเกณฑ์การประเมินรายด้านและโดยรวมที่กำหนดไว้ร้อยละ 70/75

คำสำคัญ : รูปแบบการบริหารการพัฒนา, ความเอื้ออาทรและความสมานฉันท์, นิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี

[1] นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยา
อีเมล: kornthip@tni.ac.th

[2] อาจารย์ประจำ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยา

[3] อาจารย์ประจำ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยา

[4] อาจารย์ประจำ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยา

Ethics of Care and Reconciliation Development Management Model of Undergraduates in Higher Education Institutions, Bangkok

Received	18/06/2021
Revised	02/08/2021
Accepted	09/08/2021

Kornthip Ratanapumma [1] Kosol Meekun [2]
Nara Somprasong [3] Tharin Rasanond [4]

Abstract

The purposes of this research were to study the causal factors of ethics of care and reconciliation of undergraduates in higher education institutions in Bangkok, and to create an ethics of care and reconciliation development management model of undergraduates in higher education institutions in Bangkok. The research methodology was quantitative research supported with qualitative research approach. The sample were 505 undergraduates in higher education institutions in Bangkok, using multi-stage sampling. The research instruments were set of 12 summate rating scales. The reliability (a) were .532 to .884. The statistics used to analyze the data and to test the hypothesis were multiple regression analysis and path analysis. The research findings found that: the 3 groups of causal variables with 12 variables altogether could explain ethics of care and reconciliation psycho of undergraduates at 40.9%, while the variables altogether could explain ethics of care and reconciliation behavior of undergraduates at 50.4%. Ethics of care and reconciliation development management model of undergraduates which was created from studying the casual factors and supported by the experts' suggestions, passed the criteria of individual aspects and overall aspects at 70/75.

Keywords: developmental management model, ethics of care and reconciliation,undergraduates, higher education institutions

[1] Graduate student (Doctor of Philosophy Program in Educational Administration), College of Management, University of Phayao, Bangkok Campus
e-mail: kornthip@tni.ac.th

[2] Lecturer, Educational Administration Program, College of Management, University of Phayao, Bangkok Campus

[3] Lecturer, Educational Administration Program, College of Management, University of Phayao, Bangkok Campus

[4] Lecturer, Educational Administration Program, College of Management, University of Phayao, Bangkok Campus

บทนำ

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2561-2580 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561, น. 8) ให้ความสำคัญเป็นอย่างมากกับการพัฒนาคน โดยเน้นพัฒนาคนไทยให้เป็นคนเก่งที่มีความสามารถและเป็นคนดีมีศีลธรรม เป็นพลเมืองดีมีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับคุณลักษณะของบัณฑิตในศตวรรษที่ 21 (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2560, น. 6) ที่เน้นการสร้างคนให้เป็นพลเมืองดีมีความสำเร็จในชีวิต มีความรู้ในด้านวิชาการ และในทักษะด้านต่างๆ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564 (สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560, น. 3) ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนซึ่งเป็นหลักสำคัญข้อหนึ่งว่า “หลักการพัฒนาประเทศที่สำคัญในระยะแผนพัฒนาฯฉบับที่ 12 ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงการพัฒนาที่ยั่งยืนและคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา แม้ว่าประเทศไทยจะมีการส่งเสริมการบริหารจัดการที่ดีมีการขยายการลงทุนเพิ่มมากขึ้น แต่โดยรวมแล้วประเทศไทยพัฒนาได้ช้าเมื่อเทียบกับประเทศอื่นเนื่องจากคุณภาพคนต่ำ” ขณะที่สังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและต่อเนื่องตามกระแสโลกาภิวัฒน์ ทำให้มีคนอีกจำนวนมากที่ก้าวเดินไม่ทันความก้าวหน้า เป็นผลให้คนในสังคมเติบโตแบบไม่สมดุลจึงเกิดเป็นปัญหาสังคม (สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2560, น. 1) จากที่กล่าวมาจะเห็นว่าคนเป็นปัจจัยสำคัญของสังคมและการพัฒนาประเทศ

นิสิตนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาเป็นกลุ่มเยาวชนคนรุ่นใหม่ ที่มีบทบาทและเป็นแรงผลักดันสำคัญในการพัฒนาประเทศ การจะพัฒนานิสิตนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาให้เป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์นั้น สถาบันอุดมศึกษาจะต้องมุ่งสร้างความแข็งแกร่งทั้งทางด้านวิชาการ และด้านคุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งสอดคล้องกับโครงการบัณฑิตพันธุ์ใหม่ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2562, น. 3) ที่มุ่งพัฒนานิสิตนักศึกษาให้เป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์ มีความรู้ทั้งทางด้านวิชาการและวิชาชีพควบคู่กับการมีคุณธรรมจริยธรรม และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข

ปรากฏการณ์ในสังคมปัจจุบัน คือ การขาดความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น แบ่งแยกเป็นพวกเป็นกลุ่ม หรือกล่าวได้ว่า ขาดความเอื้ออาทรและความสมานฉันท์ ซึ่งลักษณะดังกล่าวควรเริ่มปลูกฝังพัฒนาตั้งแต่เด็ก เยาวชน นิสิต นักศึกษา ในการพัฒนาความเอื้ออาทรและความสมานฉันท์นั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีองค์ความรู้ที่เหมาะสมและเพียงพอ เกี่ยวกับกลุ่มเป้าหมายนิสิตนักศึกษา งานวิจัยที่ผ่านมายังไม่พบการศึกษาในระดับการทำนายและควบคุม (Prediction & Control) ที่จะนำไปสู่การส่งเสริมและพัฒนาได้ เช่น งานวิจัยที่ผ่านมามีการศึกษาระดับความเอื้ออาทรของพยาบาลที่มีต่อเพื่อนร่วมงานและผู้รับบริการ (สุพิตรา เศลวัตนะกุล และธิดารัตน์ คณึงเพียร, 2556, น. 50-51) การศึกษาสังเคราะห์องค์ความรู้เกี่ยวกับ “สามัคคีปรองดอง” (วันชนะ กลั่นพรมสุวรรณ, 2560, น. 1-3) และรูปแบบการส่งเสริมความปรองดองและสันติสุขของประชาชน (พระเมธาวินัยรส (ปสิวิโก), พระมหาวีระ-ศักดิ์ สุรเมธี และสาลินี รักกตัญญู, 2560, น. 1-2)

การวิจัยนี้จึงมุ่งศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุของความเอื้ออาทรและความสมานฉันท์ของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีในกรุงเทพมหานคร และหารูปแบบการพัฒนาความเอื้ออาทร และความสมานฉันท์ของนิสิตนักศึกษาที่เหมาะสม (เพื่อการ Prediction & Control) โดยผู้วิจัยมุ่งหวังว่าการวิจัยดังกล่าวจะเป็น

ประโยชน์ในการพัฒนานิสิตนักศึกษาซึ่งเป็นเยาวชนกลุ่มสำคัญ และเป็นแนวทางในการพัฒนาหรือกำหนดนโยบายการจัดการศึกษาในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุของความเอื้ออาทรและความสมานฉันท์ของนิสิตนักศึกษา
2. เพื่อตรวจสอบรูปแบบปัจจัยเชิงสาเหตุของความเอื้ออาทรและความสมานฉันท์ของนิสิตนักศึกษา
3. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารการพัฒนาความเอื้ออาทร และความสมานฉันท์ของนิสิตนักศึกษา

สมมุติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยเชิงสาเหตุ 3 กลุ่ม อันประกอบด้วย ปัจจัยกลุ่มจิตลักษณะ (เดิม) ปัจจัยกลุ่มสถานการณ์ และปัจจัยกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ร่วมกัน สามารถอธิบายความเอื้ออาทรและความสมานฉันท์ของนิสิตนักศึกษาปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษา กรุงเทพมหานครได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50
2. รูปแบบปัจจัยเชิงสาเหตุความเอื้ออาทร และความสมานฉันท์ของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษา กรุงเทพมหานครมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์
3. รูปแบบการบริหารการพัฒนาความเอื้ออาทร และความสมานฉันท์ของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษา กรุงเทพมหานคร ผ่านเกณฑ์ประเมินรายด้าน : โดยรวมเป็นร้อยละ 70 : 75

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยระยะที่ 1

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัย คือ นิสิตนักศึกษาปริญญาตรีมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2562 ซึ่งมีจำนวน 24,408 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ นิสิตนักศึกษาปริญญาตรีมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง คำนวณโดยโปรแกรม G*Power version 3.1 (Faul, Erdfelder, Buchner, & Lang, 2009, pp. 1149-1160) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำ 322 คน ผู้วิจัยกำหนดที่จะให้ได้กลุ่มตัวอย่างไม่น้อยกว่า 500 คน

การเลือกตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) (Best & Kahn, 1993, pp. 12-17) มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 สุ่มมหาวิทยาลัยรัฐบาล และมหาวิทยาลัยเอกชนในกรุงเทพมหานคร ประเภทละ 2 มหาวิทยาลัย (Group Sampling)

ขั้นที่ 2 สุ่มนิสิตนักศึกษาสายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และนักศึกษาสายสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ของแต่ละมหาวิทยาลัยตามระดับชั้น และ เพศ มหาวิทยาลัยละ 140 คน รวมทั้งสิ้น

560 คน โดย (Stratified sampling) ตรวจสอบขั้นสุดท้ายมีผู้ให้ข้อมูลที่สมบูรณ์ 505 คน ซึ่งเป็นตามจำนวนที่กำหนด

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย แบบวัดตัวแปรต่างๆ มีลักษณะเป็นมาตรประเมินรวมค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” จำนวน 12 แบบวัด เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง 8 แบบวัด และแบบวัดที่มีผู้วิจัยอื่นสร้างไว้ 4 แบบวัด

ในส่วนของแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ได้สร้างตามหลักวิชาการ ตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ ทดลองใช้ และตรวจสอบคุณภาพ โดยมีการหาค่าอำนาจจำแนกและค่าความเที่ยง จากการดำเนินการดังกล่าว แบบวัดที่ผ่านการพัฒนาในขั้นนี้ มีค่าอำนาจจำแนก (ค่า r) ตั้งแต่ 0.212 ถึง 0.831 และแบบวัดมีค่าความเที่ยง (a) ต่ำสุด คือ 0.532 สูงสุด คือ 0.884 แบบวัดมีจำนวน 5 ข้อ ถึง 12 ข้อ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลกับนักศึกษาในมหาวิทยาลัยรัฐบาล 2 แห่ง และมหาวิทยาลัยเอกชน 2 แห่ง โดยประสานงานกับแต่ละมหาวิทยาลัยและไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ได้จำนวน 560 ฉบับ หลังจากตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล ปรากฏแบบสอบถามที่ตอบสมบูรณ์จำนวน 505 ฉบับ จึงถือเป็นข้อมูลจากกลุ่มนักศึกษา

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีทั้งสถิติบรรยายและสถิติอ้างอิง โดยสถิติบรรยาย ได้แก่ สถิติคำนวณค่า M, S และคำนวณร้อยละ สถิติอ้างอิงที่ใช้ทดสอบสมมุติฐาน ได้แก่ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis: MRA) แบบ Total และ Stepwise และ การวิเคราะห์เส้นทางอิทธิพล (Path analysis)

การวิจัยระยะที่ 2

1. การกำหนดผู้ให้ความเห็น/ข้อเสนอแนะ และการกำหนดผู้ประเมิน การกำหนดผู้ให้ความเห็น/ข้อเสนอแนะ คือ ผู้เชี่ยวชาญ 10 คน และการกำหนดผู้ประเมิน คือผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน ได้มาด้วยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive) โดยการกำหนดคุณสมบัติ

2. เครื่องมือ เป็นแบบสัมภาษณ์ข้อเสนอแนะความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ และแบบประเมินรูปแบบการบริหารการพัฒนาความเอื้ออาทร และความสมานฉันท์ของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิใช้ประเมิน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ สรุปแนวทางการบริหารการพัฒนาความเอื้ออาทร และความสมานฉันท์ของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีและส่งรูปแบบการบริหารฯ พร้อมแบบประเมินสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาสำหรับข้อมูลสัมภาษณ์ และการวิเคราะห์ด้วยสถิติพื้นฐานสำหรับข้อมูลจากการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยระยะที่ 1

การวิจัยระยะที่ 1 นี้ เป็นการศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรปัจจัยกลุ่มต่างๆกับตัวแปรผล คือ ความเอื้ออาทรและความสมานฉันท์ ซึ่งประกอบด้วยจิตลักษณะเอื้ออาทรและสมานฉันท์ และพฤติกรรมเอื้ออาทรและสมานฉันท์ ตัวแปรต่างๆในการศึกษาระยะนี้เป็นดังนี้

ตัวแปรตาม มี 2 ตัวแปร ได้แก่ 1) จิตลักษณะเอื้ออาทร และสมานฉันท์ (CR_Psy) ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบ คือ จิตลักษณะเอื้ออาทร และ จิตลักษณะสมานฉันท์ 2) พฤติกรรมเอื้ออาทร และสมานฉันท์ (CR_Be) ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบ คือ พฤติกรรมเอื้ออาทร และ พฤติกรรมสมานฉันท์

ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย 3 กลุ่มตัวแปร ได้แก่

กลุ่มตัวแปรที่ 1 ด้านจิตลักษณะเดิม (Psy_Trait) ประกอบด้วย 4 ตัวแปร คือ 1) ความเชื่ออำนาจในตน (ทั่วไป) (Icon) 2) ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน (ทั่วไป) (FOSC) 3) เหตุผลเชิงจริยธรรม (ทั่วไป) (MR) 4) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (ทั่วไป) (nAch)

กลุ่มตัวแปรที่ 2 ด้านสถานการณ์ทางสังคม (SIT) ประกอบด้วย 4 ตัวแปร คือ 1) บรรยากาศมหาวิทยาลัย (AT) 2) ตัวแบบของอาจารย์ เอื้ออาทร และสมานฉันท์ (MO) 3) การสนับสนุนทางสังคม (SS) 4) อิทธิพลจากสื่อเทคโนโลยีหรือสื่อออนไลน์สังคม (ME)

กลุ่มตัวแปรที่ 3 ด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์ (Psy_Sit) ประกอบด้วย 2 ตัวแปร คือ 1) ทัศนคติต่อพฤติกรรมเอื้ออาทร และสมานฉันท์ (ATT_B) 2) ความเชื่ออำนาจในตนในการแสดงพฤติกรรมเอื้ออาทร และสมานฉันท์ (Icon_B)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสาเหตุของความเอื้ออาทรและความสมานฉันท์

การวิเคราะห์ส่วนนี้ใช้สถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบ Total และแบบ Stepwise ตัวแปรผล (ตัวแปรตาม) คือ จิตลักษณะและพฤติกรรมเอื้ออาทรและสมานฉันท์ ตัวแปรอิสระมี 3 กลุ่ม คือกลุ่มตัวแปรด้านจิตลักษณะ กลุ่มตัวแปรด้านสถานการณ์ และกลุ่มตัวแปรด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์ ซึ่งแต่ละกลุ่มประกอบด้วย 2-3 ตัวแปรดังได้ระบุไว้แล้ว ผลการวิเคราะห์และการตรวจสอบสมมติฐานการวิจัยเป็นดังต่อไปนี้

1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการอธิบายจิตลักษณะเอื้ออาทร และสมานฉันท์ของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษา กรุงเทพมหานคร เมื่อใช้จิตลักษณะเดิมร่วมกับกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ อธิบายได้ร้อยละ 34.2 เมื่อใช้กลุ่มตัวแปรสถานการณ์ทางสังคม อธิบายได้ร้อยละ 34.9 และเมื่อใช้ 3 กลุ่มตัวแปรร่วมกัน คือ จิตลักษณะเดิม กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ และกลุ่มตัวแปรสถานการณ์ทางสังคม อธิบายได้ร้อยละ 40.9 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ 1 (ที่กล่าวว่าทุกกลุ่มตัวแปรร่วมกันอธิบายได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 โมเดล และ ค่าการอธิบายจิตลักษณะเอื้ออาทร และสมานฉันท์ด้วยจิตลักษณะเดิม กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ และกลุ่มตัวแปรสถานการณ์ทางสังคม

Model	Independent Variable	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
4	(Constant)	12.541	2.122		5.909	0.000
	1. ทัศนคติต่อพฤติกรรมเอื้ออาทรและสมานฉันท์ (ATT_B)	0.301	0.059	0.226	5.090	0.000
	2. ตัวแบบของอาจารย์ เอื้ออาทรและสมานฉันท์ (MO)	0.227	0.050	0.210	4.562	0.000
	3. การสนับสนุนทางสังคม (SS)	0.202	0.048	0.207	4.186	0.000
	4. เหตุผลเชิงจริยธรรม (ทั่วไป) (MR)	0.279	0.059	0.179	4.718	0.000
	$R = 0.637$ $R^2 = 0.406$					

Dependent Variable: จิตลักษณะเอื้ออาทร และสมานฉันท์ (CR_Psy)

1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการอธิบายพฤติกรรมเอื้ออาทร และสมานฉันท์ของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษา กรุงเทพมหานคร เมื่อใช้จิตลักษณะเดิมร่วมกับกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ อธิบายได้ร้อยละ 42.9 เมื่อใช้กลุ่มตัวแปรสถานการณ์ทางสังคม อธิบายได้ร้อยละ 42.7 และเมื่อใช้ 3 กลุ่มตัวแปรร่วมกัน คือ จิตลักษณะเดิม กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ และกลุ่มตัวแปรสถานการณ์ทางสังคม อธิบายได้ร้อยละ 50.4 ซึ่งในส่วนนี้ 3 กลุ่มตัวแปรร่วมกันอธิบายพฤติกรรมเอื้ออาทร และสมานฉันท์ของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษากรุงเทพมหานครได้ร้อยละ 50.4 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ 1 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 โมเดล และ ค่าการอธิบายพฤติกรรมเอื้ออาทร และพฤติกรรมสมานฉันท์ด้วยกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะเดิม กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ และกลุ่มตัวแปรสถานการณ์ทางสังคม

Model	Independent Variable	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
5	(Constant)	11.194	2.107		5.312	0.000
	1. การสนับสนุนทางสังคม (SS)	0.324	0.047	0.290	6.845	0.000
	2. ทัศนคติต่อพฤติกรรมเอื้ออาทรและสมานฉันท์ (ATT_B)	0.403	0.068	0.264	5.889	0.000
	3. บรรยากาศมหาวิทยาลัย (AT)	0.205	0.055	0.139	3.693	0.000
	4. ความเชื่ออำนาจในตนในการแสดงพฤติกรรมเอื้ออาทรและสมานฉันท์ (Icon_B)	0.242	0.076	0.136	3.188	0.002
	5. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (ทั่วไป) (nAch)	0.078	0.033	0.083	2.386	0.017
	$R = 0.710$ $R^2 = 0.504$					

Dependent Variable: พฤติกรรมเอื้ออาทร และสมานฉันท์ (CR_Be)

สรุปผลการวิเคราะห์เพื่ออธิบายจิตลักษณะเอื้ออาทรและสมานฉันท์และพฤติกรรมเอื้ออาทรและสมานฉันท์ของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษา กรุงเทพมหานคร เมื่อตรวจสอบสมมุติฐานที่ 1 ที่กล่าวว่า “ปัจจัยเชิงสาเหตุ 3 กลุ่ม อันประกอบด้วย ปัจจัยกลุ่มจิตลักษณะ (เดิม) ปัจจัยกลุ่มสถานการณ์ และปัจจัยกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ร่วมกัน สามารถอธิบายความเอื้ออาทรและความสมานฉันท์ของนิสิตนักศึกษาปริญญาตรีได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50” ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า การอธิบายพฤติกรรมเอื้ออาทรและสมานฉันท์ของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษากรุงเทพมหานครเป็นไปตามสมมุติฐานที่ 1 ขณะที่การอธิบายจิตลักษณะเอื้ออาทร และสมานฉันท์ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ 1

2. ผลการวิเคราะห์ ตรวจสอบรูปแบบการพัฒนาความเอื้ออาทรและความสมานฉันท์กับข้อมูลเชิงประจักษ์

การวิเคราะห์ตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบปัจจัยเชิงสาเหตุความเอื้ออาทรและความสมานฉันท์ของนิสิตนักศึกษากับข้อมูลเชิงประจักษ์ การวิเคราะห์ส่วนนี้ใช้สถิติ Path Analysis ตัวแปรสังเกตได้ประกอบด้วยตัวแปรปัจจัย 3 กลุ่ม (14 ตัวแปร) (ดังกล่าวถึงแล้วก่อนหน้า) ตัวแปรแฝงมี 2 ตัวแปร คือ จิตลักษณะและพฤติกรรมเอื้ออาทรและสมานฉันท์ การวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า รูปแบบดังกล่าวมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โมเดลมีค่าสถิติต่างๆที่ยอมรับได้ กล่าวคือ มีค่า Chi-Square = 50.976 df = 51 Relative χ^2 (χ^2/df) = 0.999 p-value = 0.475 GFI = 0.986 AGFI = 0.971 NFI = 0.990 RMSEA = 0.000 RMR = 0.007 SRMR = 0.019 ปัจจัยเชิงสาเหตุในกรอบแนวคิดทั้งหมดสามารถอธิบายความแปรปรวนของความเอื้ออาทรและความสมานฉันท์ของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษา กรุงเทพมหานครได้ ร้อยละ 68.5 ดังภาพที่ 1

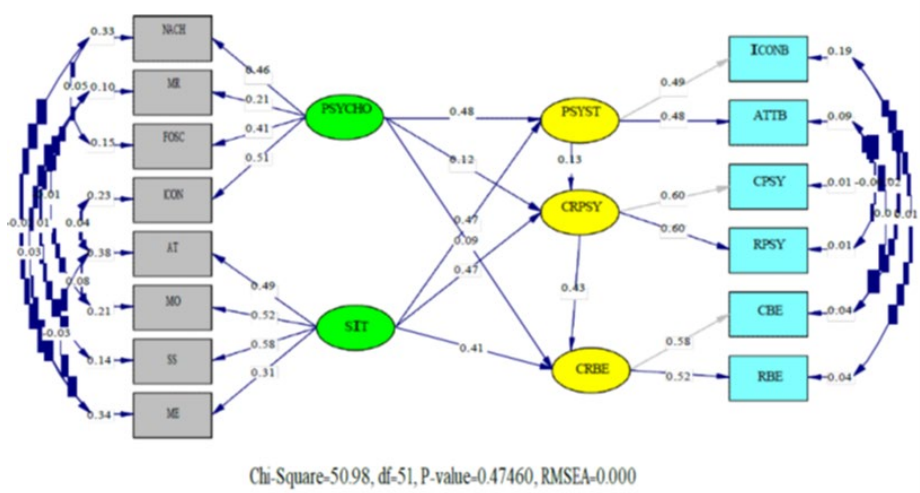

ภาพที่ 1 รูปแบบปัจจัยเชิงสาเหตุความเอื้ออาทรและความสมานฉันท์ของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษา กรุงเทพมหานคร

หมายเหตุ: * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 Chi-Square = 50.976 df = 51 Relative □^{2} (□^{2}/df) = 0.999 p-value = 0.475 GFI = 0.986 AGFI = 0.971 NFI = 0.990 RMSEA = 0.000 RMR = 0.007 SRMR = 0.019 ผ่านเกณฑ์ Model อธิบายพฤติกรรมเอื้ออาทรและสมานฉันท์ได้ร้อยละ 68.5

การวิจัยระยะที่ 2

ผลการสร้างและประเมินรูปแบบการบริหารการพัฒนาความเอื้ออาทร และความสมานฉันท์

จากผลสรุปของวิจัยระยะที่ 1 ทั้งส่วนที่ศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความเอื้ออาทรและความสมานฉันท์ของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษา กรุงเทพมหานคร และรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุสามารถสังเคราะห์เป็น “รูปแบบการพัฒนาความเอื้ออาทรและความสมานฉันท์ของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษา กรุงเทพมหานคร” ภาพที่ 2

ในด้านของการพัฒนาอาจอธิบายอย่างเข้าใจได้ง่ายว่า ถ้าจะพัฒนาให้นิสิตนักศึกษามีพฤติกรรมเอื้ออาทรและสมานฉันท์เพิ่มมากขึ้น ควรเริ่มต้นอันดับแรกที่การพัฒนาจิตลักษณะเดิม อันดับสอง การจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสม อันดับสาม การพัฒนาจิตลักษณะตามสถานการณ์ อันดับสี่ พัฒนาจิตลักษณะเอื้ออาทรและสมานฉันท์ จากการดำเนินการเป็นลำดับดังกล่าว คาดว่าจะส่งผลต่อพฤติกรรมเอื้ออาทรและสมานฉันท์ของนิสิตนักศึกษา และหากฝึกทักษะเพื่อสร้างพฤติกรรมเอื้ออาทรและสมานฉันท์เพิ่มขึ้นด้วย คาดว่าจะได้ผลดีมากยิ่งขึ้น

จากรูปแบบการพัฒนาดังกล่าว นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 10 คน พิจารณาให้ความเห็น/ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำรูปแบบไปใช้ปฏิบัติจริงในเชิงบริหาร

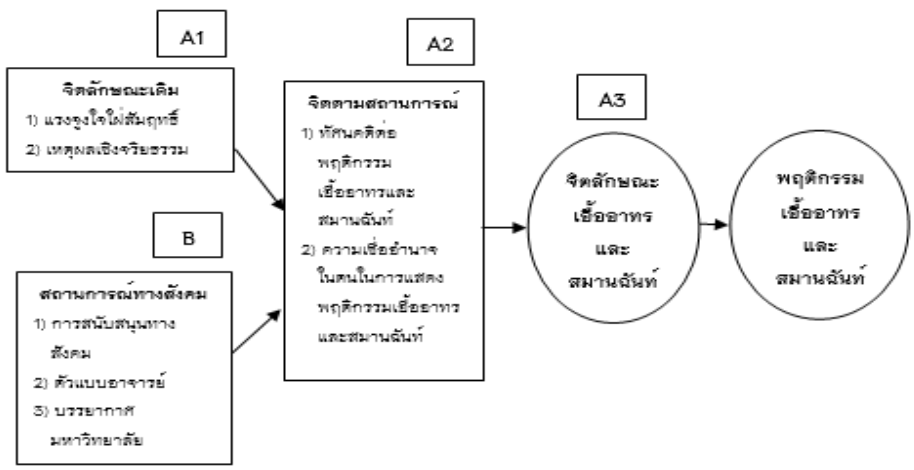

ภาพที่ 2 รูปแบบการบริหารการพัฒนาความเอื้ออาทรและความสมานฉันท์ของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษา กรุงเทพมหานคร

ข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 คน ที่ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับการนำรูปแบบการพัฒนาฯ ไปใช้ปฏิบัติจริงในเชิงบริหาร ในประเด็นเกี่ยวกับ Deming Cycle (P-D-C-A) และปัจจัยบริหาร 4Ms ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้สร้างเป็น “รูปแบบการบริหารการพัฒนาความเอื้ออาทรและความสมานฉันท์ของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษา กรุงเทพมหานคร” แล้วนำรูปแบบการบริหารฯ ดังกล่าวให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน เป็นผู้ประเมินความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริงเป็นขั้นสุดท้าย

จากการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิพบว่า รูปแบบการบริหารการพัฒนาความเอื้ออาทรและความสมานฉันท์ของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษา มีผลการประเมินรายด้านและรวมค่าเฉลี่ยผ่านเกณฑ์การประเมินที่ตั้งไว้ ร้อยละ 70/75

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายจะดำเนินการตามประเด็นที่พบจากการวิเคราะห์ข้อมูลตรวจสอบสมมุติฐานการวิจัย

ประเด็นที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า การอธิบายพฤติกรรมเอื้ออาทรและสมานฉันท์ของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษา กรุงเทพมหานครเป็นไปตามสมมุติฐานที่ 1 ขณะที่การอธิบายจิตลักษณะเอื้ออาทร และสมานฉันท์ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ 1 ที่กล่าวว่า “ปัจจัยเชิงสาเหตุ 3 กลุ่ม อันประกอบด้วย ปัจจัยกลุ่มจิตลักษณะ (เดิม) ปัจจัยกลุ่มสถานการณ์ และปัจจัยกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ร่วมกัน สามารถอธิบายความเอื้ออาทรและความสมานฉันท์ของนิสิตนักศึกษาปริญญาตรีได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50”

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการอธิบายจิตลักษณะเอื้ออาทรและสมานฉันท์ของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่า เมื่อใช้ 3 กลุ่มตัวแปรร่วมกันอธิบายจิตลักษณะเอื้ออาทรและสมานฉันท์ของนิสิตนักศึกษาได้น้อยกว่าร้อยละ 50 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ 1 นั้น ผลที่ได้พบดังกล่าวอาจเป็นเพราะ ตัวแปรปัจจัยเชิงสาเหตุ 3 กลุ่มที่นำมาศึกษา มีบางตัวแปรยังไม่เหมาะสมกับการอธิบายตัวแปรผล ซึ่งจำเป็นต้องประมวลเอกสารเพิ่มเติมเพื่อหาตัวแปรที่เหมาะสมต่อไป นอกจากนี้ จิตลักษณะเอื้ออาทรและสมานฉันท์เป็นลักษณะทางจิตใจซึ่งเป็นลักษณะภายใน และค่อนข้างเป็นนามธรรมจึงอาจทำให้อธิบายได้ค่อนข้างยาก ผลลักษณะนี้มีพบในงานวิจัยก่อนหน้า เช่น งานวิจัยของศรัณย์ พิมพ์ทอง (2554, บทคัดย่อ) พบว่า จิตลักษณะเดิม สถานการณ์ ร่วมกับตัวทำนายกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ รวม 10 ตัวแปร สามารถทำนายการหลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยงต่อโรคเอดส์ในกลุ่มรวมได้ 43.6% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ ทัศนคติต่อพฤติกรรมป้องกันโรคเอดส์ ความเชื่อในประสิทธิผลแห่งตนต่อการป้องกันโรคเอดส์ การได้รับข้อมูลข่าวสารเรื่องโรคเอดส์ สุขภาพจิต การได้รับอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อนอย่างเหมาะสม และวิถีชีวิตแบบพุทธ และอนันต์ แย้มเยื้อน (2559, น. 1) ได้พบว่าตัวแปรจิตลักษณะเดิม สถานการณ์ทางสังคม และจิตลักษณะตามสถานการณ์ ร่วมกันอธิบายการปรับตัวเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนได้เพียงร้อยละ 38 และงานวิจัยของนักสิทธ์ ศักดาพัฒน์ และดุจเดือน พันธุมนาวิน (2563, น. 390) พบว่าปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิม สถานการณ์ และจิตลักษณะตามสถานการณ์ รวม 10 ตัวแปร ร่วมกันทำนายการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาปริญญาโทได้ 42.8% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญ คือ ทัศนคติต่อการมีเอกลักษณ์ทางวิชาการ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน การประเมินแก่นแห่งตน นิสัยเดิมทางวิชาการ และ

การกำกับตนทางวิชาการ นอกจากนี้ งานวิจัยต่างประเทศของ Chaitawittanun, Bhanthumnavin, Bhanthumnavin, and Meekun (2020, p. 396) พบว่า ตัวแปรจิตลักษณะเดิม สถานการณ์ทางสังคม และจิตลักษณะตามสถานการณ์ ร่วมกันอธิบายทัศนคติต่อการเตรียมตัวเป็นผู้สูงอายุที่มีคุณภาพของนักศึกษาปริญญาตรีได้ร้อยละ 43.07

ในส่วนของผลการวิเคราะห์ข้อมูลการอธิบายพฤติกรรมเอื้ออาทร และสมานฉันท์ของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษา กรุงเทพมหานคร เมื่อใช้ 3 กลุ่มตัวแปรร่วมกัน คือ จิตลักษณะเดิม กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ และกลุ่มตัวแปรสถานการณ์ทางสังคม อธิบายได้ร้อยละ 50.4 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ 1 ผลดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของศุภรางค์ อินทุณห์ งามตา วนินทานนท์ และจรัล อุ่นฐิติวัฒน์ (2553, น. 2) ที่พบว่าตัวแปรกลุ่มลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร จิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร และจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร ร่วมกัน 11 ตัวแปร สามารถทำนายพฤติกรรมเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ในนักเรียนวัยรุ่น ได้ร้อยละ 55.40 ถึง ร้อยละ 64.20 งานวิจัยของวันทนา วัฒนธรรม (2557, บทคัดย่อ) พบว่า ปัจจัยในกลุ่มจิตลักษณะเดิม จิตลักษณะตามสถานการณ์ และลักษณะสถานการณ์สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพได้ร้อยละ 78.9 ขณะที่งานวิจัยของพนิตา รวมธรรม ชวนชัย เชื้อสาธุชน และเชาวน์ประภา เชื้อสาธุชน (2559, น. 38) ที่พบว่า ตัวแปรในกลุ่มลักษณะสถานการณ์ ตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะเดิม และตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ร่วมกันพยากรณ์พฤติกรรมรักความเป็นไทยของนักเรียนได้ร้อยละ 74.90 อีกทั้งงานวิจัยของเยาวลักษณ์ เตียวิลัย ดุจเดือน พันธุมนาวิน ดวงเดือน พันธุมนาวิน งามตา วนินทานนท์ (2561, น. 22) พบว่า ตัวแปรในกลุ่มลักษณะสถานการณ์ ตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะเดิม และตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ร่วมกันทำนายพฤติกรรมการสื่อสารอย่างเคารพสิทธิได้ร้อยละ 64.6 งานวิจัยที่สำเร็จเมื่อไม่นานมานี้ของพิพัฒน์ ศรไพบูลย์ (2563, น. 191) ก็พบว่า ตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะเดิม กลุ่มสถานการณ์ และกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ร่วมกันทำนายพฤติกรรมการทำงานอย่างอุทิศตนของครูได้ร้อยละ 56.5 ซึ่งเป็นการสนับสนุน Interactionism Model (Magnusson and Endler, 1977, pp. 60-84) ที่อธิบายว่า พฤติกรรมของบุคคลเกิดจากปัจจัยเชิงสาเหตุหลายกลุ่ม นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยต่างประเทศที่สนับสนุนแนวคิดรูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) เช่น งานวิจัยของ Flood and Endler (1980, p. 329) ที่พบว่า สถานการณ์การแข่งขันของนักกีฬากับความวิตกกังวลสามารถยืนยันในส่วนที่เป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานการณ์กับจิตลักษณะเดิมใน Interactionism Model ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Endler, Crooks, and Parker (1992, p. 301) ที่พบว่า จิตลักษณะเดิมและสถานการณ์มีปฏิสัมพันธ์กันใน Interactionism Model ในการทดสอบความวิตกกังวลในการฝึกกระโดดร่มของทหารอีกด้วย

ประเด็นที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่ารูปแบบการพัฒนาความเอื้ออาทร และความสมานฉันท์มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ผลดังกล่าวสนับสนุนสมมุติฐานการวิจัยข้อ 2 ที่กล่าวว่า “รูปแบบปัจจัยเชิงสาเหตุความเอื้ออาทรและความสมานฉันท์ของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษา กรุงเทพมหานครมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์” โดยกลุ่มตัวแปรเชิงสาเหตุในรูปแบบ คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เหตุผลเชิงจริยธรรม ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ความเชื่ออำนาจในตน บรรยากาศมหาวิทยาลัย ตัวแบบของ

อาจารย์ เอื้ออาทรและสมานฉันท์ การสนับสนุนทางสังคม และอิทธิพลจากสื่อเทคโนโลยีหรือสื่อออนไลน์สังคม ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของความเอื้ออาทรและความสมานฉันท์ของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษา กรุงเทพมหานครได้ ร้อยละ 68.5 ซึ่งผลดังกล่าวสนับสนุนแนวคิดรูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยมของ (Interactionism Model) ของ Magnusson and Endler (1977, pp. 60-84) ที่อธิบายสาระสำคัญว่า พฤติกรรมของบุคคลเกิดจากปัจจัยสำคัญอย่างน้อย 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มสถานการณ์ทางสังคม กลุ่มจิตลักษณะเดิม กลุ่มจิตลักษณะเดิมร่วมกับสถานการณ์ และกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ นอกจากนี้ยังสนับสนุนกรอบแนวคิดรูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยมซึ่งเป็นผลวิจัยของดุจเดือน พันธุมนาวิน (2558, น. 86) ที่ศึกษาปัจจัยเชิงเหตุและผลของพฤติกรรมเสี่ยงอย่างมีสติของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาอีกด้วย ผลวิจัยที่พบว่า รูปแบบการพัฒนาฯสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ สอดคล้องกับผลงานของจิราพร เซ็นหอม (2562, น. 136) ที่ได้วิจัยเรื่อง การบริหารรูปแบบการพัฒนาการพึ่งตนเองของนักเรียนการศึกษานอกโรงเรียน พบว่าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในระดับดี และสิริพร บุญพา (2562, น. 129) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารรูปแบบการพัฒนาการพึ่งตนเองของนักเรียนการศึกษานอกโรงเรียน พบว่าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในระดับดีเช่นกัน นอกจากนี้สรายุทธ วรเวก (2562, น. 90) ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบบริหารการพัฒนาครูเพื่อสร้างนักเรียนให้เป็นคนดี พบว่าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยผ่านเกณฑ์ค่าสถิติอย่างน้อย 4 จาก 5 ประการ นอกจากนี้ ยังมีงานวิจัยต่างประเทศที่ผลวิจัยพบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เช่น งานวิจัยของ Sumonta et al. (2020, p.42) ได้วิจัยเรื่อง จิต สถานการณ์ ศาสนา และพฤติกรรมที่มีอิทธิพลต่อความสุขในการใช้ชีวิต พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ อย่างไรก็ตามมีงานวิจัยที่พบว่าโมเดลไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เช่น งานวิจัยของ Catalano, Kosterman, Hawkins, Newcomb, and Abbott (1996, p. 429) ได้ศึกษา สาเหตุของวัยรุ่นในการใช้ยาเสพติด โดยใช้รูปแบบการพัฒนาสังคม โดยทดสอบกับเยาวชนอายุระหว่าง 9-10 ปี และ 13-14 ปี ซึ่งพบว่า โมเดลไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ประเด็นที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าการบริหารรูปแบบการพัฒนาความเอื้ออาทร และความสมานฉันท์ของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษา กรุงเทพมหานคร ผ่านเกณฑ์ประเมินรายด้าน : โดยรวมเป็นร้อยละ 70 : 75

ผลดังกล่าวสนับสนุนสมมุติฐานการวิจัยข้อ 3 ที่กล่าวว่า “รูปแบบการบริหารการพัฒนาความเอื้ออาทร และความสมานฉันท์ของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษา กรุงเทพมหานคร ผ่านเกณฑ์ประเมินรายด้าน : โดยรวมเป็นร้อยละ 70 : 75” โดยสามารถอภิปรายได้ว่ารูปแบบการบริหารการพัฒนาความเอื้ออาทร และความสมานฉันท์ของนิสิตนักศึกษานี้ได้พัฒนาจากองค์ความรู้ที่น่าเชื่อถือที่มาจากการวิจัยระยะที่ 1 ที่พบปัจจัยเชิงสาเหตุของความเอื้ออาทรและความสมานฉันท์ของนิสิตนักศึกษา ประกอบกับการตรวจสอบรูปแบบการพัฒนาความเอื้ออาทรและความสมานฉันท์ ที่พบว่ารูปแบบดังกล่าวมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และเสริมด้วยข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญด้านบริหารการพัฒนานิสิตนักศึกษา ทำให้ได้รูปแบบการบริหารการพัฒนาความเอื้ออาทรและความสมานฉันท์ของนิสิตนักศึกษาที่ชัดเจน ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วยและประเมินความเหมาะสมค่อนข้างสูง ทำให้รูปแบบการบริหารการพัฒนาดังกล่าวน่าเชื่อถือ และมั่นใจในการนำไปใช้จริง เพราะการพัฒนาที่มี

พื้นฐานทางวิชาการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานวิจัย มีโอกาสสำเร็จสูงกว่าโครงการพัฒนาทั่วไป ที่ดำเนินการโดยขาดพื้นฐานทางวิชาการ ดัง Nation et al. (2003, pp. 449-456) เห็นว่า การพัฒนาที่ประสบความสำเร็จควรมาจากพื้นฐานทางวิชาการ คือ เป็นองค์ความรู้จากงานวิจัย อย่างไรก็ตามการประเมินรูปแบบเป็นการเน้นด้านการบริหาร ไม่ได้ลงลึกทางวิชาการที่เกี่ยวกับการพัฒนาลักษณะที่เป็นปัจจัยสำคัญของจิตลักษณะ และพฤติกรรมเอื้ออาทรและสมานฉันท์ ความสำเร็จทางวิชาการของรูปแบบการบริหารดังกล่าว จึงต้องขึ้นกับการจัดการทางวิชาการด้วย

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้ประโยชน์

ผลผลิตจากงานวิจัยนี้อาจนำไปใช้ประโยชน์โดยบุคคล หรือฝ่ายต่างๆได้ คือ

1. เครื่องมือที่สร้างในการวิจัยนี้ ดำเนินการสร้างโดยยึดมาตรฐานทางวิชาการทุกขั้นตอน ทำให้ได้เครื่องมือที่มีคุณภาพดี ผู้เกี่ยวข้องหรือนักวิจัยจึงมั่นใจที่จะนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่คล้ายกับกลุ่มเป้าหมายในการวิจัยนี้ได้

2. ผลวิจัยที่เป็นองค์ความรู้จากการวิจัยนี้ ครู อาจารย์ หรือฝ่ายกิจการนิสิตนักศึกษา สามารถนำไปใช้เพื่อสร้างความเข้าใจ และใช้เป็นแนวทางการพัฒนาจิตลักษณะ หรือพฤติกรรมเอื้ออาทรและสมานฉันท์ของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาได้

3. ผลของการวิจัย ผู้บริหารสามารถนำไปใช้กำหนดนโยบายหรือแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาความเอื้ออาทรและความสมานฉันท์ของนิสิตนักศึกษาในสถาบันของตนได้

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

1. การวิจัยนี้ได้พบผลที่มีทั้งสนับสนุนและไม่สนับสนุนบทบาทของ 3 กลุ่มตัวแปรซึ่งมีองค์ประกอบเป็นตัวแปรต่างๆ ที่มีต่อความเอื้ออาทรและความสมานฉันท์ของนิสิตนักศึกษาฯ การทำนายยังไม่มากพอ (น้อยกว่าร้อยละ 50) ดังที่พบในการทำนายจิตลักษณะเอื้ออาทรและสมานฉันท์ จึงควรประมวลเอกสาร สรรหาตัวแปรปัจจัยเชิงสาเหตุมาเพิ่ม (ลดตัวแปรไม่สำคัญ) เพื่อเพิ่มร้อยละของการอธิบายให้มากขึ้น

2. การวิจัยนี้ได้พบปัจจัยเชิงสาเหตุสำคัญของการพัฒนาความเอื้ออาทรและความสมานฉันท์ของนิสิตนักศึกษาฯ แต่ผลวิจัยที่พบเป็นเพียงระดับความสัมพันธ์ การที่จะนำรูปแบบไปใช้พัฒนาจริงจึงควรพิสูจน์ความเป็นสาเหตุของผล (ความเอื้ออาทรและความสมานฉันท์) ที่แท้จริงให้ได้ คือ ควรจะทำการวิจัยเชิงทดลองเพื่อประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของรูปแบบนี้ในขั้นต่อไป

3. ผู้บริหารสถานศึกษาอาจใช้รูปแบบการพัฒนาความเอื้ออาทรและความสมานฉันท์นี้ทำเป็นโครงการวิจัยนำร่อง และประเมินผลโครงการพัฒนาดังกล่าว ซึ่งอาจเป็นงานวิจัยในภารกิจของผู้บริหารได้

บรรณานุกรม

จิราพร เซ็นหอม. (2562). **การบริหารรูปแบบการพัฒนาการพึ่งตนเองของนักเรียนการศึกษานอกโรงเรียน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา.

ดุจเดือน พันธุมนาวิน. (2558). ปัจจัยเชิงเหตุของพฤติกรรมเสี่ยงอย่างมีสติของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา. **วารสารพฤติกรรมศาสตร์.** 21 (1), น. 75-94.

นักสิทธ์ ศักดาพัฒน์ และดุจเดือน พันธุมนาวิน. (2563). ปัจจัยเชิงเหตุแบบบูรณาการทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาปริญญาโท. **วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี**. 14 (1), น. 389-403.

พนิตา รวมธรรม ชวนชัย เชื้อสาธุชน และเชาวน์ประภา เชื้อสาธุชน. (2559). ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมรักความเป็นไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1. **วารสารวิจัยและประเมินผลอุบลราชธานี**. 5 (2), น. 38-47.

พระเมธาวินัยรส (ปสิวิโก) พระมหาวีระศักดิ์ สุรเมธี และสาลินี รักกตัญญู. (2560). รูปแบบการส่งเสริมความปรองดองและสันติสุขด้วยศีล 5 ของประชาชนในจังหวัดสระบุรี. **วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย**. 5 (1), น. 1-13.

พิพัฒน์ ศรไพบูลย์. (2563). **รูปแบบการพัฒนาการทำงานอย่างอุทิศตนของข้าราชการครูสังกัดกรุงเทพมหานคร.** วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา.

เยาวลักษณ์ เตียวิลัย ดุจเดือน พันธุมนาวิน ดวงเดือน พันธุมนาวิน งามตา วนินทานนท์. (2561). ปัจจัยเชิงเหตุทางจิตและสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการสื่อสารอย่างเคารพสิทธิผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี. **วารสารพฤติกรรมศาสตร์**. 24 (2), น. 21-41.

วันชนะ กลั่นพรมสุวรรณ. (2560). **รายงานการวิจัยเรื่อง การสังเคราะห์องค์ความรู้เกี่ยวกับการสร้างความสามัคคีปรองดองเพื่อการปฏิรูปประเทศ สู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน.** วิทยาลัยการทัพบก.

วันทนา วัฒนธรรม. (2557). **ปัจจัยทางจิตลักษณะและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพของพนักงานเครือเดอะมอลล์กรุ๊ป**. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ศรัณย์ พิมพ์ทอง. (2554). **ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมป้องกันโรคเอดส์ในชายที่มีสัมพันธ์กับชาย**. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาสังคมและการจัดการสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ศุภรางค์ อินทุณห์ งามตา วนินทานนท์ และจรัล อุ่นฐิติวัฒน์. (2553). ปัจจัยเชิงสาเหตุทางจิตสังคมและปัจจัยเชิงผลด้านการจัดการกับความเครียดของพฤติกรรมรักการอ่านในนักเรียนวัยรุ่น. **วารสารพฤติกรรมศาสตร์เพื่อการพัฒนา**. 2 (1), น. 1-17.

สรายุทธ วรเวก. (2562). **รูปแบบบริหารการพัฒนาครูเพื่อสร้างนักเรียนให้เป็นคนดี.** วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา.

สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). **ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580 (ฉบับย่อ)**. ค้นเมื่อ 18 มิถุยายน 2564, จาก https://infocenter.nationalhealth.or.th/Ebook/NationalStrategy/book.html.

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2562). **บัณฑิตพันธ์ใหม่: จี้อุดมศึกษาเร่งปรับตัวปั้นคนไทยทักษะสูง**. ค้นเมื่อ 2 มกราคม 2563, จาก https://www.nxtgenhe.com/news/news001

สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2560). **รายงานการศึกษาการป้องกันแก้ไขปัญหาทางสังคมแต่ละกลุ่มเป้าหมายตามภารกิจกระทรวงการ พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.

สิริพร บุญพา. (2562). **การบริหารรูปแบบการพัฒนาความพอเพียงของนักเรียน กรุงเทพมหานคร.** วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา.

สุพิตรา เศลวัตนะกุล และ ธิดารัตน์ คณึงเพียร. (2556). พฤติกรรมความเอื้ออาทรของพยาบาลเวชปฏิบัติที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสุรินทร์. **วารสารวิจัยทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ**. 7 (1), น. 50-56.

อนันต์ แย้มเยื้อน. (2559). โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการปรับตัวเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภาคเหนือตอนล่าง. **วารสารวิชาการเซาธ์อีสท์บางกอก**. 2 (2), น. 1-15.

Best, J., & Kahn, J. V. (1998). Research in Education (8th ed.). Boston : Allyn and Bacon.

Catalano, R.F., Kosterman, R., Hawkins, J.D., Newcomb, M.D., & Abbott R.D. (1996). Modeling the Etiology of Adolescent Substance Use: A Test of the Social Development Model. **J Drug Issues.** 26(2), pp. 429-455.

Chaitawittanun, N., Bhanthumnavin, D., Bhanthumnavin, D., & Meekun, K. (2020). Predictors of Attitude towards Preparation for Quality Aging in Undergraduate Students. **International Journal for Innovation Education and Research**. 8 (10), pp. 396-404.

Endler, N.S., Crooks, D.S., & Parker, J.D.A. (1992). The interaction model of anxiety: An empirical test in a parachute training situation. **Anxiety, Stress & Coping**. 5 (4), pp. 301-312.

Faul, F., Erdfelder, E., Buchner, A., & Lang, A. G. (2009). Statistical power analysis using G*power 3.1: Tests for correlation and regression analyses. **Behavior Research Methods**. 41(4), pp. 1149-1160. Retrieved March 15, 2020, from https://doi.org/10.3758/BRM.41.4.1149.

Flood, M., & Endler, N. S., (1980). The Interaction model of anxiety: An empirical test in an athletic competition situation. **Journal of Research in Personality.** 14 (3), pp. 329-339.

Magnusson. D., & Endler, N.S. (1977). Interactional psychology and personality. NY : John Wiley and Sons.

Nation, M., Crusto, C., Wandersman, A., Kumpfer, K. L., Seybolt, D., Morrissey-Kane, E., & Davino, K. (2003) . What works in prevention principles of effective prevention programs. **American Psychologist**. 58 (6/7), pp. 449-456.

Pimthong, S. (2015). Psychosocial Factors Correlated with Sufficient Consumption Behavior of Students in Thailand and Malaysia. **Asian Social Science.** 11 (4), pp. 169-179.

Sumonta, N., Bhanthumnavin, D., Bhanthumnavin, D., Vajirakachorn, S., Peungposop, N., & Phimthong, S. (2020). Psychological, Situational, Religious and Behavioral Factors Influencing Happiness in Living: A SEM Approach. **International Journal for Innovation Education and Research.** 8 (4), pp. 42-50.